

İş kazalarıyla meslek hastalıkları ve analık sigortaları hakkındaki 4772 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Ekonomi, Sağlık ve Sosyal Yardım, Adalet ve Çalışma Komisyonları raporları (1/126)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 739, 6 - 152

22 . I . 1947

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İş kazalarıyla meslek hastalıkları ve analık sigortaları hakkındaki 4772 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair Çalışma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 15 . I . 1947 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulduğunu arz ederim.

Başbakan

R. Peker

Gerekeçe

3008 sayılı İş Kanununun VII nci faslı hükümleriyle esasları konulmuş olan İşçi sigortalarından İş kazalarıyla meslek hastalıkları ve analık sigortalarına dair 4772 sayılı Kanun 1 Temmuz 1946 tarihinden beri bütün hükümleriyle yürürlüğe girmiş bulunmakta ve bu kanunun iş hayatının gerçekten önemli bir ihtiyacı karşıladığı gün geçtikçe daha iyi anlaşılacaktır. Şu kadar ki bu ilk sosyal sigortamızın başlangıç safhasında elde edilen tecrübe ve müşahedeler kanun tatbikatını daha amelî esaslar dâhilinde sadeleştirmek lüzumunu ortaya koymuştur. Sigorta hak ve vecibelerinin doğru olarak tesbiti maksadiyle kanunda gösterilmiş olan usullerin bu hususta ilgililerin bilhassa muhtaç oldukları çabukluk ve kolaylıkların sağlanmasına engel olmayacak surette değiştirilmesi şu bir kaç aylık tatbikat devresinde umumileşen bir dilek konusu olmuştur. İlişik olarak sunulan tasarı ile teklif edilen değişiklikler esas itibariyle bu amacı gözetmektedir.

1. — 4772 sayılı Kanunun sigortalı kadına yapılacak sağlık yardımlarından bahseden 12 nci maddesinde bu yardımların doğrudan doğruya yapılmadığı hallerde sigortalının belgelere dayanan masraflarının ödeneceği yazılı bulunmaktadır. Sigortalının gebelikte, doğumda ve doğumdan sonra muhtaç olacağı bu sağlık yardımlarına ait masrafların belge ile ispat külfeti çok kerre muhtelif sebeplerle bu belgeleri kolayca elde etmek imkânından mahrum bulunan içişlerimiz için ciddi güçlüklerle sebep olmakta, bazan da gerçeğe uymayan iddialara yol açmaktadır. Diğer taraftan sigortalı erkek işçinin karısına sigortalı kadına yapılan analık yardımının 2/3 sinin verilmesi, ihtiyacın aynı olması ve erkek ve kadın sigortalılar için aynı miktarda prim alınması vaziyeti karşısında isabetli görülmediğinden tarifeye göre her iki hal de eşit haklar sağlanması ve bunun icabı olarak 31 nci maddenin kaldırılması düşünülmüştür.

2. — 30 ncu maddeye verilmek istenilen yeni şekil, emzirme ödeneğinin, sigortalı erkeğin ka-

rısına da teşmilini gözetmekte ve böylece aynı prim mukabilinde erkek ve kadın bütün sigortalılar için temin olunan menfaatlerin farksız ve eşit olması esasına yer verilmiş bulunmaktadır.

3. — 32 nci maddenin değiştirilmesi aşağıdaki sebeplerle lüzumlu görülmüştür:

a) Sigortalı kadının analık sigortasından faydalanması için doldurulması gereken hizmet müddetine ait şart esasen İş Kanununun 25 nci maddesi hükmüne muvazi olarak tesbit edilmiş olduğu cihetle, aynen ipka edilmiş, erkek işçilerin yerine getirilecekleri müddet şartı ise aralıksız kaydına tâbi tutulmuş olarak bir yıl içinde altı ay olarak kabul edilmek suretiyle ihtiyaca uygun hale getirilmiştir.

b) Doğumu haber verme müddetinin memleketimiz şartlarına göre çok kısa olduğu anlaşılmaktadır. Bu müddetin doğum vukuunun tabii bakımından tatbikını imkânsız kılmamak şartıyla âzami hadde çıkarılması gerekmektedir.

c) Maddede sayılan şartların hepsinin bir arada tahakkuku lâzımgelip gelmeyeceği açık olarak ifade edilmemiş bulunduğundan metnin daha sarih olması sağlanmıştır.

4. — Devlet İl ve Belediyelerle ilgili yapı işlerinin nispeten kısa bir zaman zarfında başlayıp bitmesi yüzünden prim tahakkuk ve tahsiline, bu işyerlerinin tesbitine zaman ve imkân kalmamaktadır. 49 ncu maddede yapılacak değişiklikle bu mahzuru önlemek üzere bu gibi işlerin ilgili daire ve müesseselerce sigorta kurumuna bildirilmesi usulü konulmaktadır.

5. — Sigortalının üç günden fazla işgöremezliğine sebep olan bütün kazalar hakkında adalet makamlarınca yerinde soruşturma yapılması tatbikatta güçlükler yol açmakta, bir taraftan takibi şikâyete bağlı olmayan küçük vakalar yüzünden adalet cihazının resen harekete geçerek beyhude işgal edilmesine, diğer taraftan bu konudaki soruşturmalara adalet cihazının çeşitli görevleri arasında sıra ve zaman bekliyerek gecikmesini mucip olmaktadır.

56 ncı maddeye verilmek istenilen yeni şekil, suç teşkil eden hallerin savcılıklara kovuşturulması esasını mahfuz tutmakla beraber soruşturmanın süratle yapılmasını istihdaf etmektedir. 4772 sayılı Kanunun 60 ncı maddesinde yapılacak değişiklikle ilgili 6 ncı maddede aynı esasa uygun olarak kaleme alınmıştır.

6. — Analık sigortasının primleri hakkında özel bir hükme lüzum olmadığı sonucuna varılmış ve İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları primleriyle beraber aynı işleme tâbi tutulması ameli bakımından faydalı görülmüştür.

Ekonomi Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ekonomi Komisyonu

Esas No. 1/126

Karar No. 6

3. II. 1947

Yüksek Başkanlığa

Çalışma Bakanlığınca hazırlanıp Hükümet tarafından Büyük Meclise sunulan (İşçi Sigortalılarında İş kazalarıyla Meslek hastalıkları ve Analık Sigortasına) dair 4772 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki tasarı Komisyonumuzca Çalışma Bakanının huzuriyle incelendi.

1 Temmuz 1946 tarihindenberi yürürlükte olan 4772 sayılı Kanunun mevzuunun icabı olarak Baaknlık bir milyona yakın bir vatandaş kitleleriyle münasebet halinde bulunmakta bunun neticesi olarak memleketimizde ilk defa tatbik

edilen bu kanunun bazı maddelerinin mecburi kıldığı formaliteleri kanunun konmasında düşülen vatandaşlar lehine olan hakların istihsalinin gecikmesine sebep olduğu görülmektedir. İşte bu formaliteleri kolaylaştırmak suretiyle yapılacak değişikliklerin 4772 sayılı Kanundaki hakları hiçbir suretle işçiler aleyhine değiştirmedeği gerek tasarının tetkikından gerek Bakanın verdiği izahattan anlaşılmış ve bu gaye gözönünde tutularak Komisyonumuzca da maddelere bu yolda bazı ibare eklemé ve değişiklikler yapılması uygun görülmüştür.

Şöyle ki :

Maddelerin müzakeresinde 4772 sayılı Kanununun 12 nci maddesinin tadiline ait kısmında :

Sigortalı işçi gebe kadına ve sigortalı işçinin gebe karısına doğum dolayısıyla yapılacak sağlık yardımlarındaki alâkalı makama gösterilmesi mecburi (Belge) lerin tedariki gebe kadının veya kocası için çok külfeti mucip görüldüğünden bu (Belge ibrazı) formalitesi basitleştirildiği gibi sigortalı işçi erkek, karısı hakkında mevcut olan 2/3 nispetindeki tazminat farkı kaldırılmıştır. Komisyonumuz eski metindeki mevcut sarahatı bu metne de vermek ve gebelikten mütevellit hastalıkların da verilecek tazminat gözönünde tutulmasını sağlamak üzere ilâveler yaptığı gibi memleketin muhtelif köşelerindeki hayat şartlarına göre de tazminatın baremleştirilmesi esasını tesbit etmiştir.

Yine tasarının 4772 sayılı Kanununun 30 ncu maddesini tadil eden hükmüne vuzuhsuzluğu giderecek tarzda 29 ncu madde ile mütenazir olarak bir hüküm ilâve edilmiştir.

Tasarının 49 ncu ve 56 nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Komisyonumuzca oy birliğiyle yapılan değişikliklerle kabul edilen tasarı Sağlık ve Sosyal Komisyonunca tetkik edilmek üzere Yüksek Makamınıza sunulur.

Ekonomi Komisyonu Başkanı

Y. Sözcü

Gaziantep

C. S. Barlas

Amasya

İmzada bulunamadı

A. K. Yiğitoğlu

Balıkesir

A. Ağabeyoğlu

Elâzığ

İmzada bulunamadı

M. Arpacı

Gaziantep

C. Alevli

Malatya

A. Taşangil

Ordu

İmzada bulunamadı

M. Furtun

Kâtip

Zonguldak

N. Kromer

Ankara

H. Atlıoğlu

Bursa

F. Yılmazipek

Eskişehir

A. Oğuz

İzmir

İmzada bulunamadı

B. Arıman

Manisa

Y. M. Alakant

Ankara

M. Eriş

Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu raporu

T. B. M. M.

So. ve S. Y. Komisyonu

Esas No. 1/196

Karr No. 3

7 . II . 1947

Yüksek Başkanlığa

Çalışma Bakanlığınca hazırlanan ve Hükümet tarafından Yüksek Meclise sunulmuş olan 4772 sayılı kanununun 12, 30, 32, 49, 56 ve 60 nci maddelerinin tadiline ve 31, 50 nci maddelerinin kaldırılmasına dair bulunan Hükümet tasarısı ile bu tasarıya dair Ekonomi Komisyonunun raporu Komisyonumuzun 5 . II . 1947 tarihli toplantısında incelenerek Hükümet tasarısının bütün maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Bu tasarıların Adalet Komisyonunca da tetkik edilmek üzere Yüksek Makamınıza sunulduğunu saygılarımızla arz ederiz.

Sağ. ve Sos. Yar. Ko. Başkanı

Yozgad

K. C. Berksoy

Sözcü

Gaziantep

Dr. M. Canbolat

Kâtip

Seyhan

Dr. M. Dıblan

Amasya

Z. Tarhan

Antalya

Dr. G. Kahraman

Denizli

Dr. H. Berkman

Giresun

Dr. G. K. Zaimoğlu

İçel

Dr. C. Ramazanoğlu

Kars

Dr. E. Oktay

Konya

M. Ş. Altan

Konya

Dr. M. F. Dündar

Kütahya

I. Ş. Özgen

Maras

Dr. K. Bayazit

Malatya

Dr. C. Özselçi

Ordu

Dr. Z. M. Sezer

Seyhan

Dr. K. Satır

Adalet Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Adalet Komisyonu

Esas No. 1/126

Karar No. 16

14 . II . 1947

Yüksek Başkanlığa

İş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları ve Analık Sigortaları hakkındaki 4772 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında Çalışma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 15 . I . 1947 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulmasına karar verilen ve 7 . II . 1947 tarihinde Komisyonunuza havale buyurulan kanun tasarısı komisyonumuzda Çalışma Bakanı Sadi İrmak huzuriyle incelendi.

Halen yürürlükte bulunan 4772 sayılı kanunla sağlanmış olan Analık Sigortasının bazı formalitelere bağlanmış olmasının tatbikatta doğurduğu güçlük ve tahmil ettiği külfetler gözönünde tutularak işin daha kolay bir tarzda yürütülmesi ve emzirme ödeneğinin sigortalı erkeğin karısına da teşmili ve emzirmede kanundaki formalitelerin kaldırılması fazla vahamet arz etmeyen suçlarda zabitanın da kovuşturma yapmaları imkânının verilmesi bakımından tasarının ana hatlarını kabule şayan gören komisyonumuz maddeler üzerinde ufak tefek değişiklikler yapmıştır Şöyle ki:

Madde 12. — Yürürlükte olan 12 nci maddede gebelik, doğum ve doğumdan sonra gereken sağlık yardımlarını İşçi Sigortaları İdaresinin yapacağı ve bu hususun belgelerle tefrik edilmesi esasını kabul etmiş idi. Yeni şekliyle maddede bu üç unsuru bir arada mütalâa ederek tesbit olunacak miktarın doğumdan sonra tediye-sini kabul etmiş bulunmaktadır. Esasen hastalık sigortası mahiyeti arz etmeyen analık sigortasının bu şekilde olması daha muvafık görülmüştür. Mintakalara göre barem tâyininin memleket bünyesine uygun olmadığı ve fiatların arzedeceği tahavvül gözönünde tutularak Hükümet metni daha uygun görülmüştür.

Hükümetçe sigorta kurumunun mütalâası alındıktan sonra fiyatın tesbit edileceği beyan edilmiş olduğundan madde metnine İşçi Sigorta Kurumunun mütalâasının alınması teklifinin ilâvesine lüzum görülmemiştir.

İki Bakanın ihtilâfı halinde müteamil usule

göre ihtilâfın halli tabii olduğundan maddeye bu yolda bir kayıt ilâvesinde de mahzur mütalâa edilmiş olduğundan bu hususa dair üyeler tarafından vâkı olan teklif madde metnine alınmamış ve netice itibariyle Hükümet metni maksada daha uygun olduğundan aynen kabul edilmiştir.

Madde 30. — Sigortalı kadına ve sigortalı erkeğin sigortalı olmıyan karısına emzirme ödeneğinin verilmesi kabul edilmiş ve maddeye erkeğin karısına da bu ödenek verilmek suretiyle bir yenilik konmuştur. Ve bunlardan başka kadının kendisinin emzirip emzirmediği hususu bu ödeneğin verilmesinde müessir olmıyacaktır. Komisyonumuzca da bu esaslar kabul edilmekle beraber Ekonomi Komisyonunun metni ve ilâve ettiği ikinci fıkranın ilâvesi zaruri görülerek bu Komisyon metni maksada daha uygun görülmüştür. Yalnız 12 nci madde ile ahengi temin için (Sigortalı olmıyan karısına) kaydı ilâve edilmiştir. Son fıkra ise yalnız sigortalı kadının yevmiesini esas almış çalışmıyan kadının daha fazla bir himayeye mazhar olmaması için bu hususun iki Bakanlıkça tesbitini Komisyonumuz muvafık görerek Ekonomi Komisyonunun metnini bu suretle aynen kabul etmiştir.

Madde 32. — Bu maddedeki değişiklikler esas itibariyle kabul edilmiş yalnız (alan) tâbiri yerine (alacak) kelimesinin konması ile metin üzerinde bir değişiklik yapılmıştır.

Madde 49. — Maddenin esası kabul edilmiş fakat tatbikatta (teminat akçası) tâbirinin yalnız para dâhil addedileceğinden geçici ve daimî teminattan hangisinin maksut bulunduğu hususlarında tereddüde düşülmek ihtimali olduğundan (her türlü teminat karşılığı) tâbiri konmuştur.

Madde 56. — Bu maddede iş kazasının savcılığa ihbarı keyfiyetini zabıtaya hasretmek ile bir yenilik getirilmektedir. Filhakika savcılığın takip salâhiyeti bununla ihlâl edilmiş olma-

makla beraber tatbikatta savcılığa ihbarın ek-ser ahvalde işi geciktirdiği nazara alınarak maddeye bu şekil verilmiştir. Ancak Hükümet metninde zabıtaya ve sigorta idarelerine hemen haber vermek keyfiyetini âmir bir hüküm konmuştur. Ceza takibi bakımından zabıtaya hemen haber vermek zaruri ise de bazı ahvalde sigorta idaresine derhal yazılı haber vermek imkânı bulunamaz. Bunun için madde zabıtaya hemen ve sigorta idaresine de engeç 48 saat zarfında haber verilmesi şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 60. — Haber verme kâğıdına ekli rapordaki 10 gün veya daha fazla işten geri kalma müddeti Ceza Kanununun 456 ncı maddesi ile ayarlanmak üzere 10 günden fazla olarak düzeltilmiş ve Adalet makamlarının mutlaka yerinde soruşturma yapması hususundaki âmir hüküm ayrı bir tahkik usulü vazetmekte olduğundan bu ciheti de umumi hükümlere aykırı görülerek (Adalet makamları veya zabıtaca) kaydıyla iş ayarlanmıştır. Zabıta işe el koysa bile savcılığın her zaman işe müdahale ve takibat icrası mümkün olduğundan bu hususun mutlaka bu makamlara hasrı suretiyle tat-

bikatta işin uzamasını icabettirecek hallerin tahdüsüne meydan verilmemek istenmiştir. Ve ikinci fıkradaki 10 günden az kaydı da tabii olarak 10 gün veya daha az olarak tertiplenmiştir.

Son fıkra esasen maddeye girmese bile Adalet makamlarının asli görevlerine dâhil bulunduğu maddeyi yukarıdaki hükümle ahenkli bir hale getirmek üzere kaldırılmıştır.

Bu suretle yeniden hazırlanan tasarı ait olduğu Komisyona havale buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Adalet Komisyonu Başkanı

Trabzon

R. Karadeniz

Antalya

N. Aksoy

Bursa

A. Akgüç

Kayseri

S. A. Feyzioglu

Sözcü

Kırşehir

S. Kurutluoglu

Balıkesir

O. N. Burcu

Diyarbakır

F. Kalfagil

Kayseri

R. Özsoy

Malatya

Ş. Tugay

Kâtip

Manisa

K. Coşkunoglu

Bursa

A. Konuk

Erzincan

A. Fırat

Konya

H. Karagülle

Çalışma Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Çalışma Komisyonu

Esas No. 1/126

Karar No. 4

17 . II . 1947

Yüksek Başkanlığa

İş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları ve Analık Sigortaları hakkındaki 4772 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair olan; Ekonomi, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Adalet Komisyonlarından geçen, Bakanlar Kurulunun 15 . I . 1947 tarihli tasarısı Yüksek Başkanlığa 14 . II . 1947 tarihinde Komisyonumuza havale edildi.

Komisyonumuz, Çalışma Bakanı Sadi İrmak huzuriyle incelemeğe başladı.

Bakan;

Hükümet gerekçesinde görüldüğü veçhile 3008 sayılı İş Kanununun sosyal yardım hükümlerine dayanılarak neşrolunup 1 . VII . 1946 tarihindenberi yürürlükte bulunan İş Kazala-

riyle, Meslek Hastalıkları ve Analık Sigortası hakkındaki 4772 sayılı Kanunun, gerek iş kaza ve hastalıklarında ve gerek analık hakkında çok önemli ve faydalı neticeler sağladığını ve sosyal hayatımızda yerini aldığını ve fakat bu geçen süre içindeki denemelerde ve müşahedelerde formalitelerin daha sadeleştirilmsi «ilgililerin haklarına tezelden ve kolaylıkla erişmeleri bakımından» bir zaruret olduğu neticesine vardıklarını açıkladı ve tasarı hakkında tamamlayıcı beyanlarda bulundu.

Tasarının tümü üzerinde konuşma yapan Komisyonumuz;

4772 sayılı Kanunda sigortalı işçi kadınıla, sigortalı erkeğin sigortalı olmiyan karısının, ge-

belik, doğum ve doğumdan sonraki durumlarında ayrılık yaptığı, bu durumlarının ispatı için belgeler hazırlanmasında zorluklar yaratacak formaliteleri kapsadığı ve bu yüzden gebelik, doğum ve doğum sonrası yardımlarını zamanında alamamaları neticesini verdiği ve bu cihetlere ait hükümlerin tadilinin yerinde olacağını görmüştür.

Bu formaliteler yüzünden İşçi Sigortaları İdaresinin de birtakım belgeler arama yüzünden yardımları zamanında yapamadığı da anlaşılmıştır.

Devlet, il ve belediyelerle ilgili işyerlerinin ilgili makamca İşçi Sigortaları İdaresine bildirilmesi mecburiyetinin de bir hükme bağlanması iş ve işçi hukukunun teminatı olan prim noktasından yerinde görülmüştür.

İş kazalarının adli tahkikatını da, Ceza Muhakemeleri Usulüyle Ceza Kanunumuzun hükümlerine uydurmak ve adli makamları bu hükümler dışında meşgul etmemek ve en acele yoldan zâbita kanalıyla da tahkikata el koymak ve ola yhakkındaki tahkikat ve rapora göre adalet makamlarını ilgilendirmek için tadilat yapmak zarureti eldeki madde ve tasarının kapsamlarından anlaşılmıştır.

Komisyon; tasarının gerekçesine ve tadili ile kaldırılması teklif olunan maddelerin ve yeni tasarı maddelerinin kapsamlarına göre tümünü kabul ederek maddeler üzerinde konuşmağa karar vermiş ve bazı tadiller yaparak tasarıyı onaylamıştır. Şöyleki :

Madde 12. — 4772 sayılı Kanunun esas 12 nci maddesi; şigortalı kadına verilecek gebelik, doğum ve doğumdan sonraki hastalık halleri ödeneğini ele almış ve her ne kadar Çalışma ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarınca müştereken tertip edilecek tarifeye göre yardım verileceğini zikretmiş ise de (belgelere) dayanmasını şart koymuştur.

Halbuki, sigortalı kadının bu belgeleri tedariki müşkül olduktan başka belgelerin doğruluğu meselesinin tahkiki de hem sigortalı hem sigorta idaresince zorluklar doğurduğundan ve ödeme uzadığından, zamanında beklenen yardımı geciktirme neticesi vermekte olduğu anlaşılmıştır. Bu madde aynı zamanda sigortalı erkeğin sigortalı olmyan karısından da bahsetmemiştir.

Hükümetin tadil tasarısı; Çalışma ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarınca müştereken tesbit edilecek maktu bir yardım yapılması formülüyle bu zorlukları kısmen bertaraf etmiş bulunmaktadır.

Şu varki, gebelikle doğumdan sonraki hastalık halleri yardımını kaldırmış olmakla bir noksanlık ve boşluk meydana getirmiştir.

Ekonomi Komisyonu, iki Bakanlığın müştereken, sigortalının bulunduğu yerin para rayiçi üzerinden bir barem yaparak sigortalı kadına yardım yapılmasını kabul ve doğuma inhisar ettirilmiştir.

Komisyonumuz; doğumun hekim veya diplomalı ebe raporiyle veyahut nüfus kaydı örneği ile ispat edilmesi teklifini yerinde bulmuştur.

Fakat sigortalı kadınla sigortalı erkeğin sigortalı olmyan karısının analık yardımlarında, ayrı hükümlere tâbi kalmasını, kabul etmiyerek Hükümetin teklifi veçhile 31 nci maddenin kaldırılmasını ve analık hükümlerinin maddelerde birleştirilmesini uygun bulmuştur.

Yalnız tasarıda, esas maddeye nazaran, gebelik haliyle doğumdan mütevellit hastalıkların masraflarının ödenmesi kaydının kaldırılması teklifini yerinde görmemiş ve esas maddenin gebelik ve doğum neticesi hastalıkların masraflarının ödenmesi hususunun daha açık ifadelerle tesbit ve kabul etmiştir. Çünkü; 4772 sayılı Kanuna tevfikan İşçi Sigortaları İdareleri, bu ödenek ve yardımları ödemekle mükellef olan işverenlerden primleri, gebelik doğum ve doğumdan mütevellit hastalıklar hallerini de gözönüne alarak tahsil etmektedir. Bu halin devamı sosyal bakımdan da zaruridir.

Ancak gebelik hallerinde yapılması kabul edilen yardım miktarının da doğumda olduğu gibi her iki Bakanlığın müştereken tesbit edecekleri tarife dairesinde maktuan verilmesi muvafık görülmüştür.

Doğumdan mütevellit hastalıkların masraflarının ödenmesinde maktu bir para yardımı yapmaktan ziyade hastalığın tedavisi amacıyla yapılan masrafların ödenmesi ve bu ödemenin belgelere dayanması masrafların az veya çokluğu, hastalığın şekil ve nevi bakımlarından münasip görülmüş ve ona göre fıkra değiştirilmiştir.

İşçi Sigortaları İdarelerinin; doğum zamanında veya doğumdan mütevellit hastalık vuku-

unda veyahut da her iki halde de yardım alma hakkını haiz olan kadını, yapacağı yardıma karşılık olmak üzere lüzum göreceği sıhhi bir müesseseye yatırmayı sigortalılar lehinde olacağı gibi bu hakkı müesseseye tanımak da yerinde olur mütalâası ile 12 nci madde kabul edilmiştir.

Madde 20. — 4772 sayılı Kanununun 20 nci madesinin (C) fıkrasında sigortalının cenazesinin kaldırılması için konulan 30 lira yardım, sigortanın malî durumunun müsaadesi sebebiyle işçi lehine 50 lira olarak tadil edilmiş ve madde kabul edilmiştir.

Madde 30. — Esas madde sigortalı kadına, çocuğunu emzirmek şartıyla bir yardım kabul etmiş ve yardımı da, almakta olduğu ödeneğin kesilmesiyle beraber bu aldığı ödeneğin yarısı nispetinde verilmesini ileri sürerek bir müşkül irae etmişti.

Komisyon: bu maddenin; sigortalı kadına verdiği hakkı sigortalı erkeğin karısına da vermek ve doğum gibi Çalışma ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarınca tesbit edilecek târifeye göre maktu bir yardım yapmak esasını koyarak ve madedi tādil ile kaleme alması yukarıki hükümlere de mütenazır bulmuş ve Hükümetin teklifi veçhile kabul edilmesini yerinde görmüştür.

Madde 32. — Bu madde esasında yalnız sigortalı kadın için hüküm koymuştur. Hükümet tasarısında geçen maddelere uymak için bu maddenin de sigortalı işçinin sigortalı olmayan karısına teşmilini teklif etmiş ve bu teklifi lehinde olduğundan; (A) fıkrasındaki karısı için ödenek (alan) kelimesi yerine (alacak) kelimesinin konulması suretiyle muvafık görülmüştür.

Esas maddede sigortalı erkek için işyerinde aralıksız çalışma kaydını koymuş iken tasarıdan bu kayıt çıkarılarak doğumdan önceki yıl içinde altı ay çalışmasını şart koymuş ve işçiyi aralıksız kaydından kurtarmış olmak itibariyle lehe bulunmuş ve kabul edilmiştir.

Doğum halinin sırasına göre gebelik hükümleri öne alınmış (B) fıkrası (C) ve (C) fıkrası (B) yerine yazılmıştır.

(B) fıkrasında gebeliğe mütedair olan hüküm yalnız sigortalı kadına ait iken, sigortalı erkeğin sigortalı olmayan karısına da teşmil edilmiş ve yukarıki hükümlere uydurularak tadil ile fıkra kabul edilmiştir.

(C) fıkrasında da, doğumun sigortalı denil-

miyerek, (ilgili) kaydı konmuştur. Sebebi de sigortalı kadın veya sigortalı erkeğin sigorta olmayan karısını göstermektir.

Madde 49. — Esas madde; Devlet, İl ve belediyeyi ilgilendiren yapı işlerinde prim alınırken, kesin prim şeklinde aydan aya tesbitini göstermekte ve ilgili makamın bu işyerini İşçi Sigortaları İdaresine bildirmesini âmir hükmü kapsamamakta ve primin tahsili için karşılık olacak teminatı paraya hasretmekte olduğundan bazı gûna müşküllerin meydana gelmekte olduğu anlaşılmıştır.

Prim tahsilindeki bu müşkülâtı önlemek için, alâkalı makamın işyerini İşçi Sigortaları İdaresine bildirmesi muvafık olduğu gibi teminat mahiyetinde olan ve inanca akçası yerine de (bu işlere karşılık gösterilen her türlü teminat) cümlesinin konması bugünkü inşaatlerde mevcut şekillere uygun olması itibariyle muvafık görülmüştür.

Madde 56. — Esas madde; işveren veya vekili, iş kazaları olur olmaz hemen İşçi Sigortalarına ve Cumhuriyet Savcılığına yazı ile bildirmek zorundadır şeklinde yazılmıştır.

Hükümet tasarısı; umumî ceza hükümleriyle telif ederek, zabıta kaydının konulmasını ileri sürmüş ve kabul edilmiştir. Fakat kaza olmaz hemen haber verme kâğıtlarını doldurmak ve yazı ile haber verme işi müşküllere ve zamanlaşması sebebiyle gecikebilir. Gecikme sebebiyle delâil de kaybolabilir ve bu yüzden kamu hukuku ve işçinin kazasında belki işverenin hata veya kasti bulunduğu hususlarındaki delillerin ziyandan işçinin şahsi hakkı da temin edilmemiş olabilir. Bunun için hemen zabıtaya haber verilir şeklinde maddenin tadili yerinde görülmüş ve İşçi Sigortaları İdaresine 48 saat zarfında, formalitesi dairesinde bildirmesinin mahzurlu olmadığı düşünülerek Adalet Komisyonunun noktai nazarına iştirak edilerek suretiyle madde kabul edilmiştir.

Madde 60. — Esas madde; haber verme kâğıdındaki rapora göre sigortalının ölümü veya üç günden fazla işgörmemezliği halinde Adalet makamlarının harekete geçmelerini âmir bulunmaktadır.

Halbuki Adalet makamlarının, olayın kaza, hata veya kasıt olup olmamasına göre, on günden az işten kalma olaylarında, resen takibata salâhiyetli olmamaları itibariyle üç

günden sonrası için harekete geçmek umumi hükümlere uygun düşmediğinden tadil tasarısı yerinde görülmüştür.

Tasarıda da on gün ve daha ziyade iş görmezlik süresi raporlarla Adalet makamının harekete geçmesine lüzum gösterilmiş ise de umumi hükümlere göre ancak on günden fazla işinden kalma raporlarına nazaran takibat yapılabileceğinden bu kaydın on günden fazla diyerek tashih ve tadili suretiyle ve Adalet Komisyonunun kabulü veçhile yerinde görülmüştür.

Tasarıda zabıta kaydı konmuştur. Bu da ihzari tahkikata salâhiyetli olan ve Adli cihaza bağlı bulunan zabıta teşkilâtının ödevlendirilmesi ve ıtıla ile hemen tahkikata el koyma görevinin bu işte, umumi hükümlere göre teşmili noktasından faydalı görülmüştür.

Bu maddenin ve tasarının, Adalet makamları kendilerine haber verilmesi dahi takibata geçerler, şeklindeki fıkrası ceza umumi hükümlerinin şumulünde bulunduğu ve Adalet cihazı da bu ödevle esasen görevli olduğundan bu fıkranın kaldırılması suretiyle maddenin tadilen kaleme alınması yerinde görülmüştür.

4772 sayılı Kanunun 31 nci maddesi, sigortalı bir erkeğin sigortalı olmıyan karısına analık halinde verilecek yardımdan bahsetmektedir. Bu husus ise, sigortalı kadının analığı hallerinde verilecek yardımlarla birleştirilmiş ve yardımların verilmesi şekli hükümlere bağlan-

mış olduğundan bu maddenin tatbik mahalli kalmamakla teklif veçhile kaldırılması muvafık görülmüştür.

4772 sayılı Kanunun esas 50 nci maddesi de; analık sigorta primlerinin tahsili için bir hüküm kapsamaktadır. Halbuki bu primlerin tahsilinin iş kazaları ve meslek hastalıkları primleriyle beraber aynı muamele ve tahsile tâbi tutulması yerinde görüldüğünden bu madde kaldırılmıştır.

Komisyonumuzca; yukarıdaki gerekçelere dayanarak tadil ile kabul edilen bu tasarının, işçi sigorta ve analık yardım ve ödeneklerini zamanında ödemeyi geciktiren sebepleri kaldıran hükümleri kapsamı itibarıyla Yüce Kamutay tarafından ivedilikle görüşülmek üzere Meclise arzı ricasıyla Yüksek Başkanlığa sunulur.

Çalışma Komisyonu Başkanı

Sözcü

Zonguldak

Denizli

E. Erişirgil

H. Oral

Kâtip

Zonguldak

Afyon Karahisar

A. R. İncealemdaroğlu

A. Veziroğlu

Burdur

Bursa

Çoruh

Dr. M. Ş. Korkut

C. Öz

A. Çoruh

İstanbul

İzmir

Manisa

F. N. Çamlıbel

S. Odyak

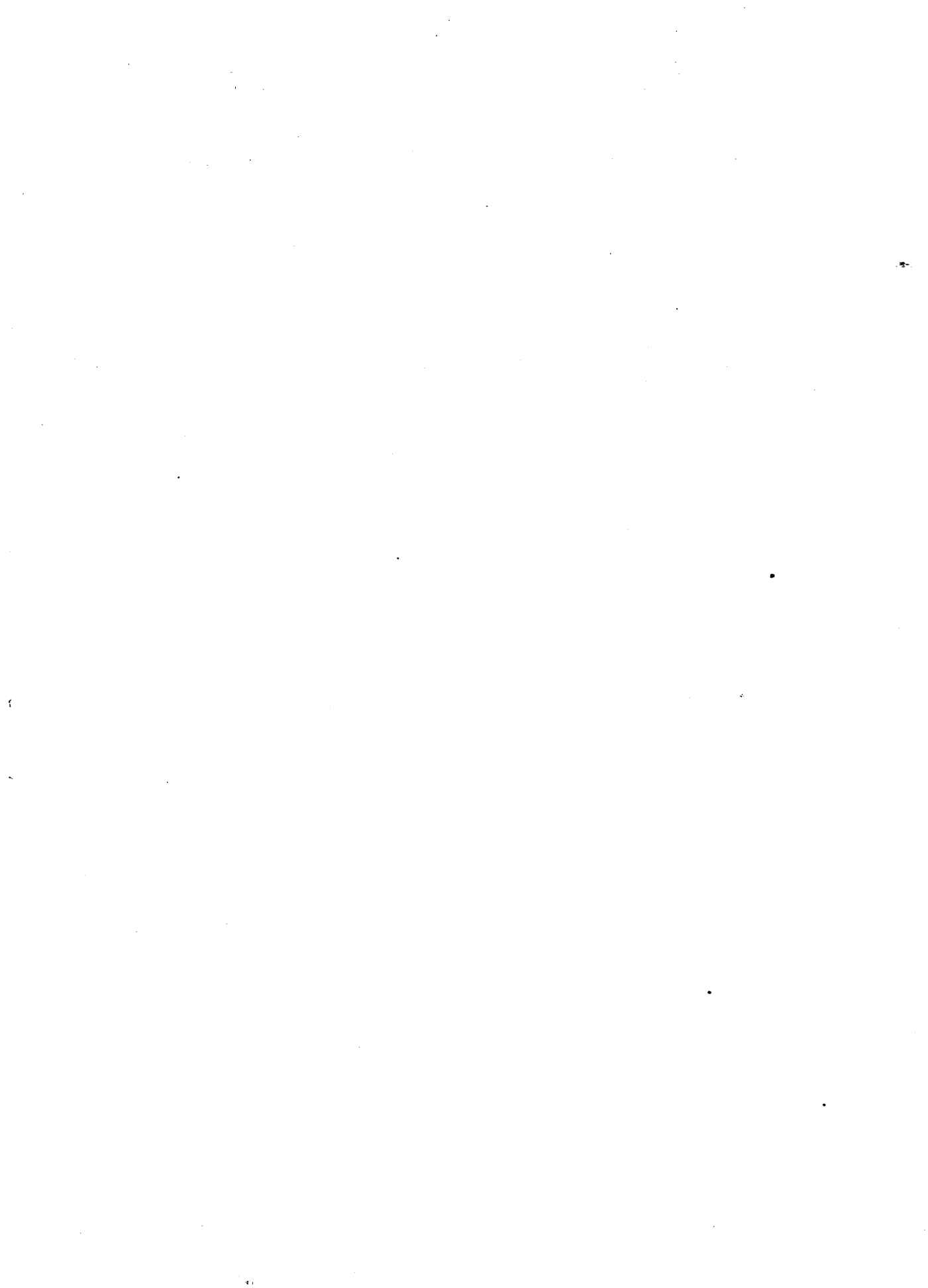
Dr. M. N. Otaman

Seyhan

Zonguldak

A. R. Yüregir

S. Koçer

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

İş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları ve Analık Sigortaları hakkındaki 4772 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 4772 sayılı Kanunun 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Doğurduğu hekim veya ebe raporiyle veya nüfus kaydiyle sabit olan sigortalı kadına ve sigortalı erkeğin sigortalı olmıyan karısına Çalışma ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarınca müştereken tesbit edilecek maktu bir para ödenir.

Bu paranın miktarı iki Bakanlıkça lüzum görüldükçe değiştirilebilir.

İşçi Sigortaları İdaresi ameli bakımdan imkân gördüğü yerlerde bu parayı ödemek yerine doğumu münasip göreceği Sağlık müesseselerinde yaptırabilir.

EKONOMİ KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

İş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları ve Analık Sigortaları hakkındaki 4772 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Doğurduğu hekim veya ebe raporiyle veya nüfus kaydiyle sabit olan sigortalı kadına ve sigortalı erkeğin sigortalı olmıyan karısına gebelikten ve doğum ve doğumdan mütevellit gereken sağlık yardımları maktu bir para ile ödenir.

Ödenecek bu maktu para için memleketin muhtelif mintakalarına ve doğum hastalıklarının muhtelif derecelerine göre Çalışma ve Sosyal Yardım Bakanlıklarınca müşterek bir barem hazırlanır.

Bu (Barem) iki Bakanlıkça lüzum görüldükçe değiştirilebilir.

ADALET KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

İş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları ve Analık Sigortaları hakkındaki 4772 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bazı maddelerinin kaldırılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 4772 sayılı Kanunun 12, 30, 32, 49, 56, ve 60 ncı maddeleri aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

Madde 12. — Hükümetin 1 nci maddesi ay-
nen kabul edilmiştir.

ÇALIŞMA KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

İş Kazalarıyla Meslek Hastalıkları ve Analık Sigortaları hakkındaki 4772 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bazı maddelerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 4772 sayılı Kanunun 12, 20, 30, 32, 49, 56 ve 60 ncı maddeleri aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

Madde 12. — Doğurduğu hekim veya dip-
lomalı ebe raporiyle veya nüfus kaydiyle sa-
bit olan sigortalı kadına ve sigortalı erkeğin
sigortalı olmıyan karısına Çalışma ve Sağlık
ve Sosyal Yardım Bakanlıklarınca müştereken tes-
bit edilecek maktu bir para ödenir.

Bu paranın miktarı iki Bakanlıkça lüzum gö-
rüldükçe değiştirilebilir.

Gebeliği usulen sâbit olan sigortalı kadına
veya sigortalı erkeğin sigortalı olmıyan karısı-
na Çalışma ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlık-
larınınca miktarı tesbit edilecek para yardımı ya-
pılacağı gibi doğumdan ileri gelen hastalık hal-
lerinde resmî sağlık makamlarından alacakları
rapor vesair belgelere dayanan masrafları da
ayrıca ödenir.

İşçi Sigortaları İdaresi ameli bakımdan im-
kân gördüğü yerlerde doğum ve doğumdan
sonraki haller için ödiyeceği yardım parası ye-
rine doğumu ve doğumdan sonraki tedaviyi
münasip göreceği sağlık müesseselerinde yap-
tırabilir.

Madde 20. — İş kazasıyla meslek hastalığı
sonucu olan ölümlerde:

A) Sigortalı erkeğin dul karısına yeniden
evleninceye kadar,

B) Sigortalı kadının kendi geçindirdiği tam
iş göremez durumdaki kocasına herhangi bir
şekilde yoksulluktan kurtuluncıya kadar yıllık
kazancının yüzde otuzu derecesinde bir yıllık
gelir bağlanır.

Bu gelire hak kazanmak için evlenmenin ka-
zadan önce bağitlanmış olması şarttır.

Ancak ölüm zamanında boşanma ve ayrıl-
ma sebebiyle sigortalının karı veya kocasına bir
nafaka vermesi mahkemeye kararlaştırılmış ise
bu nafaka gelir olarak verilir. Şu kadar ki ge-
lir olarak verilecek nafakanın bir yıllık tutarı
sigortalının yıllık kazancının yüzde otuzunu ge-
çemez.

Hü.

Eko. K.

MADDE 2. — 4772 sayılı Kanununun 30 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Sigortalı kadına veya sigortalı erkeğin karısına, ölü doğmaması şartıyla çocuğuna miktarı Çalışma ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarınca tesbit olunacak bir emzirme ödeneği verilir.

MADDE 3. — 4772 sayılı Kanununun 32 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Analık yardım ve ödeneklerinden faydalanmak için :

A) Sigortalı kadının yardıma hak kazanaacağı tarihten önceki altı ay içinde, İş Kanununun uygulandığı bir veya birkaç işyerinde en az üç ay ve karısı için ödenek alan sigortalının ise doğumdan önceki bir yıl içinde altı ay çalışmış bulunması ve bunun çalıştığı işyerlerince belgelenmesi

B) Doğumun sigortalı tarafından kırk gün içinde İşçi Sigortaları İdaresine bildirilmesi şarttır.

Doğumun sübutü ancak, hekim veya diplomalı ebe raporuyla veyahut onamli nüfus kay-

MADDE 2. — Sigortalı kadının ve sigortalı erkeğin karısına çocuğun ölü doğmaması şartıyla ayrıca; miktarı Çalışma ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarınca tesbit olunacak bir emzirme ödeneği verilir.

Sağlık ve Sosyal Bakanlıkların tesbit edecekleri yardım ödeneği miktarı sigortalı kadının altı haftalık yevmiyesinin yarısından aşağı olamaz.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ad. K.

Madde 30. — Sigortalı kadına veya sigortalı erkeğin sigortalı olmıyan karısına çocuğun ölü doğmaması şartıyla ayrıca miktarı Çalışma ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarınca tesbit olunacak bir emzirme ödeneği verilir.

Çalışma ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarının tesbit edecekleri yardım ödeneği miktarı sigortalı kadının altı haftalık yevmiyesinin yarısından aşağı olamaz.

Madde 32. — 4772 sayılı Kanununun 32 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Analık yardım ve ödeneklerinden faydalanmak için;

A) Sigortalı kadının yardıma hak kazanacağı tarihten önceki altı ay içinde, İş Kanununun uygulandığı bir veya birkaç iş yerinde enaz üç ay ve karısı için ödenek alacak sigortalının ise doğumdan önceki bir yıl içinde altı ay çalışmış bulunması ve bunun çalıştığı işyerlerince belgelenmesi;

B) Doğumun sigortalı tarafından 40 gün içinde işçi sigortaları idaresine bildirilmesi şarttır.

Doğumun sübutu ancak, Hekim veya diplomalı ebe raporiyle veyahut onamlı nüfus kaydı

Ça. K.

C) Sigortalının çocuklarından her birine yıllık kazancının yüzde onbeşi nispetinde yıllık gelir bağlanır. Bu gelir çocuklara 16 yaşına, tahsilde iseler 18 yaşına kadar verilir.

Sigortalının ölümüyle hem anasız hem baba-sız kalan veya sonradan bu duruma düşen çocuğa bağlanacak gelir. nispeti yüzde yirmibeşe çıkarılır.

Çalışamayacak derecede sakat olan çocukların gelirleri yukarıda yazılı yaşlara varduktan sonra da kesilmez.

Sigortalının ölümünden sonra doğan çocuğa da bu gelir verilir.

D) Kazadan önce sigortalı tarafından evlât edinilmiş veya tanınmış yahut nesebi düzeltilmiş veya sigortalının babalığı hüküm altına alınmış olan çocuklar da bu haklardan faydalanır.

Sigortalı ananın ölümünden doğan haklarda çocuğun babasının belli olması şart değildir.

E) Sigortalının cenazesini kaldırma karşılığı olarak hak sahibi olan kimselere toptan elli lira verilir.

Madde 30. — Sigortalı kadına veya sigortalı erkeğin sigortalı olmıyan karısına çocuğun ölü doğmaması şartıyla miktarı çalışma Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarınca tesbit olunacak bir emzirme ödeneği verilir.

Madde 32. — Analık yardım ve ödeneklerinden faydalanmak için:

A) Sigortalı kadının yardıma hak kazanaacağı tarihten önceki altı ay içinde iş Kanununun uygulandığı bir veya bir kaç iş yerinde enaz üç ay ve karısı için ödenek alacak sigortalının ise doğumdan önceki bir yıl içinde altı ay çalışmış bulunması ve bunun çalıştığı iş yerlerince belgelenmesi;

B) Sigortalı kadının gebelik ödeneğinden veya sigortalı erkeğin sigortalı olmıyan karısının gebelik yardımından faydalanabilmesi için gebeliğini ve umulan doğum gününü doğumdan önce hekim veya diplomalı ebe raporiyle bildirmesi gerektir.

C) Doğumun ilgili sigortalı tarafından 40

Hü.

Eko. K.

dı örneği ile belgelenir.

C) Sigortalı kadının, gebelik ödeneğinden faydalanabilmesi için gebeliğini ve umulan doğum gününü doğumdan önce hekim veya diplomalı ebe raporuyla bildirilmesi gerektir.

MADDE 4 — 4772 sayılı kanunun 49 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Devlet, il ve belediyelerle ilgili yapı işlerinde geçici prim tesbit edilmez ve sigorta primleri her ay sonunda verilmiş bulunan ücretler üzerinden kesin prim olarak tarifesine göre hesaplanır ve ertesi ay içinde ödenir.

Bu gibi yapı işlerini üzerlerine alanlarla bunların işyerlerinin adresleri ilgili makamlar tarafından Sigorta İdaresine bildirilir. Bu işlere ait inanca akçaları İşçi Sigortaları İdaresine borçları kalmadığı anlaşılmadıkça ilgililere geri verilmez. Ödenmemiş sigorta primleri bu akçalardan kesilerek Sigorta İdaresine ödenir.

MADDE 5 — 4772 sayılı kanunun 56 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

İşveren veya vekili, iş kazasını, kaza olur olmaz hemen İşçi Sigortaları İdaresine ve o yer için yetkili zabıtaya yazı ile bildirmek zorundadır. Bu bildirme İşçi Sigortaları İdaresince hazırlanmış haber verme kâğıtları doldurup verilmele yapılır.

Haber verme kâğıdında aşağıdaki sorular açıkça cevaplandırılmış olmalıdır :

- A) İşyerinin ticaret adı
- B) İşyerinin adresi
- C) İşveren veya vekilinin adı, soyadı ve konut adresi
- D) Kazaya uğrayanın adı, soyadı, doğum yer ve yılı, işçilik numarası;
- E) Kazanın nasıl ve neden olduğu;
- F) Kazanın olduğu gün ve saat
- G) Tanık varsa, adları, soyadları, adresleri;
- H) Kazaya uğrayanın o işyerindeki günlük kazancı;

Sağlık ârızasının ne olduğunun ve işgöremezliğin ne kadar sürebileceğini göstermek üzere işyerinin hekimi ve yoksa ilk bakımı yapan hekim tarafından iki eşyazı olarak verilecek raporlardan birisi bildiriğe bağlanır.

MADDE 4. — Hükümetin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Hükümetin 5 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ad. K.

Ça. K.

örneği ile belgelenir.

C) Sigortalı kaydının, gebelik ödeneğinden faydalanabilmesi için gebeliğini ve umulan doğum gününü doğumdan önce hekim veya diplomalı ebe raporiyle bildirmesi gerektir.

Madde 49. — Devlet, İl ve Belediyelerle ilgili yapı işlerinde geçici prim tesbit edilemez ve sigorta primleri her ay sonunda verilmiş bulunan ücretler üzerinden kesin prim olarak tarifesine göre hesaplanır ve ertesi ay içinde ödenir.

Bu gibi yapı işlerini üzerine alanlarla bunların işyerlerinin adresleri ilgili makamlar tarafından Sigorta İdaresine bildirilir. Bu işlere ait her türlü teminat karşılığı İşçi Sigortaları İdaresine borçları kalmadığı anlaşılmadıkça ilgililere geri verilemez. Ödenmemiş sigorta primleri bu akçalardan kesilerek Sigorta İdaresine ödenir.

Madde 56. — İşveren veya vekili iş kazasını, kaza olur olmaz hemen o yer için yetkili zabıtaya ve en geç 48 saat içinde İşçi Sigortaları İdaresine yazı ile bildirmek zorundadır. Bu bildirme İşçi Sigortaları İdaresinde hazırlanmış haber verme kâğıtları doldurulup verilmekle yapılır.

Haber verme kâğıtlarında aşağıdaki sorular açıkça cevaplandırılmış olmalıdır:

- A) İşyerinin ticaret adı
- B) İşyerinin adresi
- C) İşveren veya vekilinin adı, soyadı ve konut adresi
- D) Kazaya uğriyanın adı, soyadı, doğum yer ve yılı, işçilik numarası
- E) Kazanın nasıl ve neden olduğu
- F) Kazanın olduğu gün ve saat
- G) Tanık varsa, adları, soyadları, adresleri
- H) Kazaya uğriyanın o işyerindeki günlük kazancı.

Sağlık ârizasının ne olduğunu ve işgöremezliğin ne kadar sürebileceğini göstermek üzere işyerinin hekimi ve yoksa ilk bakımı yapan hekim tarafından iki eşyazı olarak verilecek raporlardan birisi bildiriye bağlanır.

gün içinde İşçi Sigortaları İdaresine bildirilmesi şarttır. Doğumun sübutu ancak hekim veya diplomalı ebe raporiyle veyahut tesdikli nüfus kaydı örneği ile belgelenir.

Madde 49. — Devlet, İl ve Belediyelerle ilgili yapı işlerinde geçici prim tesbit edilmez ve sigorta primleri her ay sonunda verilmiş bulunan ücretler üzerinden kesin prim olarak tarifesine göre hesaplanır ve ertesi ay içinde ödenir.

Bu gibi yapı işlerini üzerlerine alanlarla bunların işyerlerinin adresleri ilgili makamlar tarafından sigorta idaresine bildirilir. Bu işlere karşılık gösterilen her türlü teminat İşçi Sigortaları İdaresine borçları kalmadığı anlaşılmadıkça ilgililere geri verilmez. Ödenmemiş sigorta primleri bu teminatlardan kesilerek sigorta idaresine ödenir.

Madde 56. — İşveren veya vekili iş kazasını, kaza olur olmaz hemen o yer için yetkili zabıtaya ve en geç 48 saat içinde İşçi Sigortaları İdaresine yazı ile bildirmek zorundadır. Bu bildirme İşçi Sigortaları İdaresince hazırlanmış haber verme kâğıtları doldurulup verilmekle yapılır.

Haber verme kâğıtlarında aşağıdaki sorular açıkça cevaplandırılmış olmalıdır:

- A) İşyerinin ticaret adı;
- B) İşyerinin adresi;
- C) İşveren veya vekilinin adı, soyadı ve konut adresi;
- D) Kazaya uğriyanın adı, soyadı, doğum yer ve yılı, işçilik numarası;
- E) Kazanın nasıl ve neden olduğu;
- F) Kazanın olduğu gün ve saat;
- G) Tanık varasa adları, soyadları, adresleri;
- H) Kazaya uğriyanın o işyerindeki günlük kazancı;

Sağlık ârizasının ne olduğunu ve işgöremezliğin ne kadar sürebileceğini göstermek üzere işyerinin hekimi ve yoksa ilk bakımı yapan hekim tarafından iki eşyazı olarak verilecek raporlardan birisi bildiriye bağlanır.

Hü.

MADDE 6. — 4772 sayılı Kanununun 60 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Haber verme kâğıdına bağlı hekim raporu-na göre, sigortalının ölümüne veya on gün ve daha fazla müddetle işgöremezliğine sebep olan kazalar için Adalet Makamlarınca yerinde soruşturma yapılır. On günden az işgöremezliğe sebep olan hallerde, işgöremezliğin tesbitinde Adalet ve zabıt makamlarınca yapılan soruşturmadan faydalanabileceği gibi İşçi Sigorta İdaresi, bu halleri gerekli gördüğü her türlü vasi-ta ve yollarla da soruşturabilir.

Soruşturma, işveren veya vekili ile sigorta-lı veya hak sahibi kimselerin ve varsa kaza-da tanıkların anlatışlarını ve gerekiyorsa ka-zanın nasıl olduğu üzerinde bilirkişilerin incele-melerini kapsar ve :

A) Haberin gerçek olup olmadığı;

B) Kazanın işçi, işveren veya üçüncü ki-şilerin kasıt ve kusurlarından ileri gelip gelme-diğini;

C) Kazaya uğrayan sigortalının geçindir-mekle ödevli olduğu karı veya kocası veya ço-cukları bulunup bulunmadığını;

D) Ölüm halinde hak sahibi kimselerin ad-ları, soyadları, doğum yıl ve yerleri ve adresle-rini; tesbit eder. Soruşturma sonucu haberin alındığı tarihten en geç on beş gün içinde İşçi Sigortaları İdaresine bildirilmelidir.

Adalet makamları kendilerine haber veril-mese dahi kazayı öğrenir öğrenmez, soruşturma-ya girişmek ve ayrıca işveren veya vekilinin kazayı vaktinde haber vermemeleri sebebini ay-dınlatmakla görevlidir.

MADDE 7. — 4772 sayılı Kanununun 31 ve 50 nci maddeleri kaldırılmıştır.

MADDE 8. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9. — Bu kanun hükümlerini Ba-kanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
R. Peker

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
M. Ökmen

Devlet Bakanı
M. A. Renda

Adalet Bakanı
Ş. Devrin

Millî Savunma Bakanı
C. C. Toydemir

İçişleri Bakanı
Ş. Sökmensüer

Eko. K.

MADDE 6. — Hükümetin 6 nci maddesi ay-nen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Hükümetin 7 nci maddesi ay-nen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Hükümetin 8 nci maddesi ay-nen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Hükümetin 9 ncu maddesi ay-nen kabul edilmiştir.

Ad. K.

Madde 60. — Haber verme kâğıdına bağlı hekim raporuna göre sigortalının ölümüne veya on günden daha fazla müddetle işgöremezliğine sebep olan kazalar için adalet makamları veya zabıtaca yerinde soruşturma yapılır. On gün veya daha az işgöremezliğe sebep olan hallerde işgöremezliğin tesbitinde adalet ve zabıta makamlarınca yapılan soruşturmadan faydalanılabileceği gibi İşçi Sigorta İdaresi, bu halleri gerekli gördüğü her türlü vasıta ve yollarla da soruşturabilir.

Soruşturma, işveren veya vekili ile sigortalı veya hak sahibi kimselerin ve varsa kazada tanıkların anlatışlarını ve gerekiyorsa kazanın nasıl olduğu üzerinde bilirkişilerin incelemelerini kapsar ve:

- A) Haberin gerçek olup olmadığı;
- B) Kazanın işçi, işveren veya üçüncü kişilerden kasıt ve kusurlarından ileri gelip gelmediğini;
- C) Kazaya uğrıyan sigortalının geçindirmekle ödevli olduğu karı veya kocası veya çocukları bulunup bulunmadığını;
- D) Ölüm halinde hak sahibi kimselerin adları, soyadları, doğum yıl ve yerleri ve adreslerini;

Tesbit eder. Soruşturma sonucu haberin alındığı tarihten en geç on beş gün içinde İşçi Sigortaları İdaresine bildirilmelidir.

MADDE 2. — 4772 sayılı Kanunun 31 ve 50 nci maddeleri kaldırılmıştır.

MADDE 3. — Hükümetin 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükümetin 9 neu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ça. K.

Madde 60. — Haber verme kâğıdına bağlı hekim raporuna göre sigortalının ölümüne veya on günden daha fazla süre ile işgöremezliğine sebep olan kazalar için adalet makamları veya zabıtaca yerinde soruşturma yapılır. On gün veya daha az işgöremezliğe sebep olan hallerde işgöremezliğin tesbitinde İşçi Sigortaları İdaresi adalet ve zabıta makamlarınca yapılan soruşturmadan faydalanılabileceği gibi bu halleri, gerekli gördüğü her türlü vasıta ve yollarla da soruşturabilir.

Soruşturma, işveren veya vekili ile sigortalı veya hak sahibi kimselerin ve varsa kazada tanıkların anlatışlarını ve gerekiyorsa kazanın nasıl olduğu üzerinde bilirkişilerin incelemelerini kapsar ve:

- A) Haberin gerçek olup olmadığını;
- B) Kazanın işçi, işveren veya üçüncü kişilerin kasıt ve kusurlarından ileri gelip gelmediğini;
- C) Kazaya uğrayan sigortalının geçindirmekle ödevli olduğu karı veya kocası veya çocukları bulunup bulunmadığını;
- D) Ölüm halinde hak sahibi kimselerin adları, doğum yıl ve yerleri ve adreslerini tesbit eder.

Soruşturma sonucu haberin alındığı tarihten en geç onbeş gün içinde İşçi Sigortaları İdaresine bildirilir.

MADDE 2. — 4772 sayılı kanunun 31 ve 50 nci maddeleri kaldırılmıştır.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar kurulu yürütür.

Dışışleri Bakanı

H. Saka

Maliye Bakanı

H. N. Keşmir

Millî Eğitim Bakanı

Reşat Ş. Sirer

Bayındırlık Bakanı

C. K. İncedayı

Ekonomi Bakanı

T. B. Balta

Sağlık ve Sosyal Y. Bakanı

Dr. B. Uz

Gümrük ve Tekel Bakanı

T. Çoşkan

Tarım Bakanı

F. Kurdođlu

Ulaştırma Bakanı

Ş. Koçak

Ticaret Bakanı

A. İnan

Çalışma Bakanı

Dr. S. İrmak

